

EIR TEMA: ER DU EN AF SATANS GODTROENDE TÅBER?

Hvordan den britiske krone reducerede Irlands 'bæredygtighed' til seks millioner sjæle

Af Paul Gallagher

Det er ulykkeligvis en velkendt kendsgerning, at Irlands nuværende befolkning, omkring seks millioner, inklusive både republikken og Ulster, er to millioner færre end landets befolkning for to århundreder siden. Mens Europas befolkning generelt voksede med 4,5 gange i løbet af disse to århundreder, så har denne lille del af Europa, der var under den britiske kronens næsten konstante finansielle og politiske dominans under hele dette tidsforløb, mistet en fjerdedel af sin befolkning.

Dette er, hvad den britiske kongefamilie, gennem sine nuværende medlemmers offentlige erklæringer, ønsker for hele verden.

Hovedansvaret for at udsulte det irske folk lå hos Dronning Victoria (regerede 1837-1901), her vist i 1887, og hendes premierminister Lord John Russell, der beklædte embedet fra 1846 til 1852.

Dette er, hvad Dronning Elizabeth, Prins Philip, Prins Charles og deres akademiske følge hævder, skulle være gamle Moder Jords »bæredygtighed« – og derfor bør verdens befolkning i fremtiden være – henved 1-2 milliard mennesker, og ikke 7,2 milliard, som den er i dag.

Hvordan gennemtvang den britiske krone sit ønske over Irland?

Med begyndelse for 170 år siden her til efteråret forårsagede den britiske krone folkemordet på to millioner ud af otte millioner irske undersåtter i løbet af fire år. I modsætning til nazisterne blev de britiske forbrydere i dette folkemord fra 1845-1849 hverken straffet for deres politik, eller ændrede den på nogen måde bagefter.

Der uddeles tøj under den irske kartoffelhunger.

Gennem deres citerede udtalelser om denne folke-mordsepisode, som vi efterfølgende vil præsentere, vil man præcist genkende Prins Philip »Dødbringende Virus« Windsors anskuelse i dag med hensyn til at reducere befolkningen – forureningen, efter hans mening – af »jævne« folk i verden.

Ikke kartofler, men gældsslaveri

Enhver historiker, der har undersøgt emnet, ved, at kartofler (eller manglen på samme) ikke forårsagede den irske hungersnød eller det irske folkemord for 170 år siden. Kartoffelskimmelen, der ramte høsten i efteråret 1845, var begyndt i North Carolina, og spredte sig for at ødelægge kartoffelafgrøderne på hele den nordlige halvkugle i flere år; men den forårsagede ikke hungersnød eller massedød nogen steder, undtagen i Irland.

Kartofler var heller ikke den eneste, væsentlige afgrøde i det irske landbrug på den tid; de var blot den eneste afgrøde, som irerne – af hvilke 75 % var blevet britiske jordbesidderes lejere – havde lov til at spise, eller fodre deres husdyr med. Historikeren Arthur Young skrev i 1841, at, i løbet af to generationer frem til dette tidspunkt, var irske lejebønder i realiteten blevet slaver:

En jordbesidder i Irland kan næppe opfinde en ordre, som en arbejder, tjener eller husmand [leje-bonde] vover at afslå ... Han kan med sin stok eller hestepisk, absolut trygt, straffe. En fattig mand vil få sine knogler brækket, hvis han tilbød at løfte en hånd til sit eget forsvar.

Britiske kornhandlere eksporterede eller solgte al det korn, hvede, byg og havre, som de irske bønder dyrkede, for at disse kunne betale deres leje. Alle afgrøder blev slagsafgrøder mod kontanter – og der blev intet tilbage, som bonden og hans familie kunne spise. Mens en million irere sultede ihjel, udstationerede den britiske krone massive troppestyrker for at beskytte eksportskibene. Alle bønder, der ophørte med at betale deres leje, blev omgående sat ud, og de store jordbesiddere, under anførsel af den daværende britiske udenrigsminister Lord Palmerston, udsatte deres lejere hurtigere end før, da de sultede i 1840'erne, og udsatte endda mange, der stadig betalte leje. Frihandel dekretede, at der ikke skulle bruges penge til beskæftigelse ved infrastrukturprojekter, såsom drænage, havne, fiskeindustri osv., til trods for, at en komite under ledelse af Thomas Drummond hurtigt havde lavet et overblik over, hvad der var mest behov for. På den tid havde Irland 164 mil jernbane; England havde 6.621 mil.

Der var ingen mad fra regeringens overskudslagre til rådighed for de sultende. De nødlidende blev sat til vej-arbejde eller i arbejdshuse i hundrede af tusindvis, fik næsten ingen nettoløn, efter deres gæld og leje blev opkrævet, og døde i stort antal »under arbejde« og i fattig-gårdene.

Den irske befolkning lå på 8,2-8,4 million i 1845. Henved 1,5 mio. mennesker døde af sult og sygdom i Irland på fire år, alt imens flere end en million forsøgte at emigrere; af disse døde 500.000 – sædvanligvis af tyfus – under Atlanterhavsoverfarten eller i karantænelejrene i

Tegning af Bridget O'Donnell og hendes to børn under hungersnøden, 1849.

Canada og New England. Sundhedsstyrelsen i Montreal udtalte om dem, der var i lejrene i 1847, »Det kan meget vel antages, at kun få af de overlevende vil opnå andet end en tidlig grav.« I denne periode blev den gennemsnitlige levealder blandt den irske emigrantbefolkning i Massachusetts af Lemuel Shattuck anslået til at være 13,4 år, med 60 %, der dør inden de fylder fem år: et gennemsnitligt træk i menneskelige stenaldersamfund.

Da det var »overstået«, ønskede de britiske regeringsfolk, der var direkte ansvarlige for »fødevarerhjælp til de sultende irere«, især fungerende finansminister Sir Charles Trevelyan, sig selv tillykke og blev dekoreret, da Dronning Victoria i 1848 foretog sit gallabesøg og sin »gennemrejse« i Irland. Mod slutningen af 1847 skrev Trevelyan:

Det er min mening, at der er blevet gjort for meget for folket. Under en sådan behandling er folket blevet værre i stedet for bedre, og vi må nu forsøge, hvad uafhængige handlinger og naturlige årsagers værk kan gøre ... Jeg vil hvile mig efter to år af et sådant uafbrudt hårdt arbejde i regerings-tjeneste, som jeg aldrig i mit liv har haft.

Efter at have holdt ferie i Frankrig, tilføjede han:

Idet problemet med irsk overbefolkning helt overgår menneskets magt, blev kuren leveret af det alvise Forsyns direkte nedslag.

Irlands befolkning fortsatte med at falde efter 1850, om end langsommere, og nåede et lavpunkt af lidt over fire million i begyndelsen af det tyvende århundrede.

Den britiske historiker Charles Kingsley, der ledsagede Dronningen på hendes nådige og storslåede besøg, skrev:

Jeg er lamslået af de menneskelige chimpanser, jeg så langs med disse 100 mil af rædselsfuldt land. Jeg mener ikke, det er vores skyld. Jeg mener, at der ikke alene er mange flere af dem end i gammel tid, men at de også er lykkeligere, bedre og mere behageligt bospist og huset under vort herredømme, end de nogen sinde har været. Men at se hvide chimpanser er frygteligt; hvis de var sorte, ville man ikke føle det så meget.

Lord Clarendon, den britiske vicekonge i Irland under hungersnøden, så imidlertid situationen mere klart. Han skrev til premierminister Lord John Russell:

Jeg tror ikke, der er nogen anden lovgivningsmagt i Europa [andre end briterne], der så koldt ville fastholde denne udryddelsespolitik.

Hvordan det blev gjort

Den britiske kronens politik have virket for at skabe denne katastrofe i lang tid i forvejen. Den afgørende periode var 1785-1845 og den politik, der blev ført William Petty, den anden Lord Shelburne, og premierminister William Pitt, der overtog den britiske regering efter Den amerikanske Revolution, og for hvem Adam Smith skrev sin *Wealth of Nations* (1776, da. *Undersøgelse om National-Velstands natur og Aarsag*) og andre »frihandels«-afhandlinger.

Den store irske forfatter og leder, Jonathan Swift, havde allerede i 1730 skrevet:

Halvdelen af al irsk leje bruges i England ... sammen med andre hændelser, vil det beløbe sig til fuldt ud halvdelen af hele kongerigets indtægt, alt sammen klar profit for England ... Stigningen af vores leje klemmes ud af selve blodet, de vitale organer, og tøj og boliger af vore lejere, der lever værre end engelske tiggere.

Irernes vilkår var imidlertid blevet bedre i løbet af dette attende århundrede, for første gang, siden invasionen under Cromwell i 1653, (som også udtrykkeligt havde folkemord til hensigt, men mislykkedes med det). Denne forbedring skyldtes for en stor dels vedkommende Swifts og hans Leibniz-netværkers indsats for at organisere.

Især var den irske handelsmarine blevet genoplivet, landets havne forbedret, faktiske skatter sænket og klæde-, hør- og glasindustrierne udviklet, og landbruget var blevet forbedret. Straffeloven af 1690'erne havde haft til hensigt at sikre, at irske katolikker blev reduceret til at dyrke kartofler på land, der var lejet fra britiske jordbesiddere. Men den effektive organisering af det store antal

Sultende irske bønder ved portene til et arbejdshus.

skotske, protestantiske jordbesiddere havde muliggjort økonomisk udvikling; det førte faktisk til en forenet katolsk-protestantisk bevægelse for uafhængighed. Den Forenede Irske bevægelse og Irske Frivillige militær vandt Forfatningen af 1782, under den Amerikanske Uafhængighedskrig.

Den irske befolkning var begyndt at vokse hastigt i sidste kvartal af det attende århundrede.

Premierminister William Pitts politik blev beskrevet af Sinn Feins stifter og Irlands første præsident, Arthur Griffith.

Den 12. maj 1785 blev Pitts nye forslag introduceret i det engelske parlament. De foreskrev bl.a., at Irland ikke skulle handle med noget andet land, hvor dets handel ville komme i konflikt med Englands mægtigste selskabs interesser – det Ostindiske Kompagni ... og at de love for sejlads, som det britiske parlament har vedtaget, skal accepteres af Irland.

For at håndhæve dette fremprovokerede Pitt sluttelig sin egen, irske, bevæbnede opstand. Hans militære undertrykkelse af den Irske Opstand i 1798 afvæbnede de Irske Frivillige og introducerede et stort antal britiske tropper for at gennemtvunge Unionsloven af 1801, der annullerede den Irske Forfatning. (I samme periode reducerede og forarmede den samme politik fra den samme Pitt og Shelburne Skotland, der var begyndt at blive industrialiseret på tidspunktet for den Amerikanske Revolution).

I sine politiske pamfletter beskrev Arthur Griffith detaljeret, hvordan Pitt, efter 1801, ødelagde Irlands nye varer, især hør, ved at dumpe britiske varer der, og elimi-

nerede hurtigt uafhængig irsk skibsfart. Hvad der var værre endnu var sammenbruddet i brugen af jord under Pitts og Shelburnes politik. I 1820 var al irsk jord ejet af britiske og skotske jordbesiddere, og 25 % af al jord lå *fuldstændig ubrugt hen*, undtagen for ejendomsspekulation. Henvend 75 % af den jord, der var taget i brug, var til korn eller græsning til heste og køer, og det meste af dette var til eksport via købmænd under Londons herredømme.

På det resterende jordareal havde de irere, der arbejdede for de britiske jordbesiddere, lov til at dyrke kartofler til sig selv; på måske to acres lejet jord til hver, store familie.

Alle optegnelser fra det nittende århundrede fra dem, der så både de irske lejebønder og afrikanske slaver i Amerika og Caribien, er enige om, at irerne nu havde det langt værre. I 1845 bekræftede en britisk regeringskommission med økonomen Nassau Senior i spidsen, at alle fremstillingsvarer af uld, hør, poplin, møbler og glas var forsvundet; fiskeri var næsten forsvundet pga. mangel på kapital til både, opbevaring osv. Selv vandmøller til maling af korn var forsvundet, i det land, der havde indført dem i Europa i 600 e.Kr. Der var kun 39 hospitaler, der betjente 8 millioner mennesker.

Den berømte Hertug af Wellington skrev i 1829, at »der har aldrig været et land, i hvilket fattigdom eksisterede i en grad, som det eksisterer i Irland«.

I 1824 var et medlem af en tidligere britisk kommission blevet spurgt:

»Hvis vi ser 15 år eller mere frem i tiden, hvordan skal denne stigning i den irske befolkning, uden beskæftigelse, ende?« Idet han lyder som Sir David Attenbo-

rough i dag, svarede han, »Jeg ved det ikke. Jeg synes, det er frygteligt at reflektere over.«

Da hungersnøden først var i gang, skrev den førortalte Nassau Senior, at han frygtede, den ikke ville slå flere end en million mennesker ihjel, hvilket, mente han, knapt ville række til at eliminere irsk arbejdsløshed.

Men i 1842 blev 6 million pund Sterling sendt ud af Irland til England, og en meget stor del af spekulation i ejendomslån i City of London var baseret på denne leje.

Frihandel uden penge

Da kartoffelskimmel således ødelagde tre fjerdedele af kartoffelhøsten i 1845, ejede et betragteligt flertal af den irske befolkning ingen jord, havde ingen indkomster, og betalte det meste eller hele udbyttet af salget af deres kornafgrøder i leje. De havde meget lidt eller ingen penge, eller midler til at skaffe dem; næsten to millioner solgte ikke engang selv deres egne afgrøder, men afleverede det hele som leje til gengæld for at få lov til at dyrke kartofler på smalle striber jord.

Sir Robert Peel var britisk premierminister i første halvdel af 1846 efter ødelæggelsen af den første kartoffelhøst. En komite af irske borgere (snarere: undersåtter) med Henry Drummond i spidsen kom med hasteforslag:

1. stop eksporten af korn og destilleringen af korn til spiritus;
2. fjern told på importerede fødevarer;
3. offentlige arbejder med fokus på jernbane- og havnestruktur (fiskeri) og projekter til drænage;
4. nødhjælpskomiteer, delvist finansieret gennem en 10 % 's skat for jordbesiddere (20-50 % for ikke-boende); og
5. delvist finansieret gennem et 1,5 mio. pund stort, 10-årigt lån med sikkerhed i irske skove med hårdtræ.

Premierminister Peel responderede ved at gå ind for en ophævelse af britiske kornlove, for at gøre import af irsk korn til England lettere.

Derudover købte Peels regering, til at erstatte et tab i afgrøder til 3,5 mio. pund Sterling, for i alt 100.000 pund af amerikansk, indiansk majs/korn, købet gennem Baring Brothers' Bank. Grunden til den lillebitte mængde var, at det skulle låses inde i militære lagerbygninger i Irland under nødhjælpskommissær, oberst Henry Routh, og »kun bruges som et lager til at øve indflydelse med det formål at forhindre, gennem lejlighedsvist salg fra disse lagre, en for hastig stigning i fødevaremarkedet«.

For det tredje tillod Peel dannelse af nødhjælpskomiteer, der kunne foreslå offentlige arbejder, men uden finansiering fra den britiske regering og med kun frivillige (godgørende) bidrag fra jordbesiddere i Irland.

Finansminister Sir Charles Trevelyan blev i realiteten diktator for »hjælpen« til Irland, og allerede i juni 1846 skrev han til oberst Routh:

Den britiske historiker Charles Kingsley, der ledsagede Dronningen på hendes nådige og storslåede besøg, skrev: Jeg er lamslået af de menneskelige chimpanser... at se hvide chimpanser er frygteligt; hvis de var sorte, ville man ikke føle det så meget.

Den eneste måde at forhindre, at folk bliver vanemæssigt afhængige af regeringen, er at ophøre med hjælpeoperationer. Uvisheden mht. den nye afgrøde [der var allerede tegn på endnu et år med kartoffelskimmel] gør det kun så meget desto mere nødvendigt ... Disse ting bør stoppes nu, eller også risikerer man at paralisere al privat foretagsomhed og hænge på dette land i et ukendt antal år.

Der var alligevel næsten intet af det uanselige, statslige »reservelager« tilbage på dette tidspunkt. Barings havde endnu et skib på vej, men Trevelyan beordrede, at »Sorceries last ikke var ønsket; hendes ejere kan skille sig af med den, som de finder for godt.«

I september, da irerne var begyndt at dø af sult, og der var rigeligt med bevis på, at kartoffelhøsten i 1846 for andet år i træk ville slå 100 % fejl, tilføjede *The Times* i London:

Således er den tak, som en regering får for at lindre store lidelser og tilfredsstille tilsvarende krav gennem en uundgåelig, men ruinerede godgørelsenhed ... Det er en gamle sag, den gamle sygdom, den nationale karakter, den nationale tankeløshed, den nationale dovenskab.

I mellemtiden var Peels Tory-regering blevet stemt ud for at forsøge at ophæve Kornlovene – Storbritanniens høje told på importeret korn. Lord John Russells regering erstattede den og fik lovene ophævet. I 1846 eksporterede Irland tilstrækkeligt med hvede, byg, havre, valsede havregryn, grise, æg og smør til at brødføde hele landets befolkning.

Mange moderne historikere har raset over denne eksport, der blev tungt bevogtet af britiske tropper imod de sultende folkemængder. Men kun få bemærker, at, under

THE EJECTMENT.

En af utallige masseudsættelser, der blev udført af briterne, da hungersnøden intensiveredes.

britisk frihandelspolitik, blev endnu mere hvide importeret til Irland end eksporteret; mindst halvdelen af hele den irske befolkning havde imidlertid ingen midler til at købe mad; der var ingen fødevarerstøtte fra regeringen, og raten af udsættelser voksede med nøden.

Irske medlemmer af det britiske parlament i London foreslog, at regeringen skulle opkøbe kornlagre, der ellers skulle eksporteres, og sælge det i de områder, hvor hungersnøden var værst, især i Connaught, hvor dødsfrene for hungersnøden var voksende. Svaret fra Lord Russel direkte var nej: »Statsopkøb af fødevarer af enhver art i almindeligt brug er forbudt for at undgå konkurrence med private købmænd.«

Trevelyan og oberst Routh var enige om, at

Der må holdes en skarp adskillelse mellem befolkningens sædvanlige lidelser [!], og så dem, der er et resultat af tabet af kartoffelhøsten, som det alene er vores formål at afhjælpe.

Lord Russels regering tilføjede et program for offentlige arbejder, der var vidt udbredt, men uden finansiering; lokale komiteer skulle foreslå arbejderne og underskrive en kontrakt, der gjorde deres medlemmer personligt ansvarlige for at tilbagebetale den britiske stat 100 % af omkostningerne inden for to år, plus 3 % rente om året! I begyndelsen tilføjede regeringen undertiden delvise legater, der matchede de penge, der var rejst lokalt, men disse legater var meget vanskelige at kvalificere sig til, og de blev fuldstændigt nedlagt i 1847. I hele 1846, med tre millioner irere uden arbejde, der solgte alt helt ned til deres familiers senge for mad, blev der i alt givet 5.000 pund Sterling ud til kajer, havne, drænage, sejlads

og vandkraft tilsammen: Med andre ord, så blev ingen af dem gennemført.

Russell og Trevelyan lavede en Lov for Offentlige Arbejder, der senere også var at finde i Forfatningen i Jefferson Davis' Konføderation [i USA]:

Der skal ikke udføres offentlige arbejder af en natur, så de gavner nogle individer i større grad end hele resten af samfundet.

Til fortvivelse for de bedrestillede irske bønder, der forsøgte at redde deres landsmænd, eliminerede denne lov alle projekter for at drænere moser – den eneste måde at forøge fødevarereproduktionen hurtigt på – med den begrundelse, at dette ville forfordle dem, der boede nærmest den mose, der blev dræneret.

Dette var det almindelige argument imod statslig infrastrukturbygning, der blev brugt imod Abraham Lincolns Illinois-netværk i de samme år. Som følge af denne »lov« byggede offentlige arbejder under den irske hungersnød kun veje, hvilket var den ene form for infrastruktur, som landet allerede havde masser af. Lønningerne blev angiveligt sat til overlevelsesniveau, men efterhånden, som »arbejderne« blev oversvømmet af desperate mennesker, blev lønningerne ofte udbetalt med ugers forsinkelse, og mange tusinde sultede ihjel. I mellemtiden døde, i arbejdsbusene (kaldet fattighusene det efterfølgende år efter vedtagelsen af den Irske Fattiglov), flere hundrede tusinde ældre, invalide og unge børn, langsomme af fejlernæring og sygdom.

Tavistock-grinet

Lord John Russels bedømmelse af rapporterne om den anden, konsekutive, totalt fejlslagne kartoffelhøst var, at der ikke var grund til at ændre politik. Lord Russell, 6. Hertug af Bedford, var kendt for sin lille statur og isende smil. I vinteren 1846-47 var det irske folk begyndt at dø af sult i stort antal.

Lord Russels finansminister, Sir Charles Wood, meddelte, at der ikke ville blive mere statsimporteret indianerkorn eller nogen anden fødevarer – private virksomheder ville tilvejebringe det. Offentlige arbejder skulle be-

grænses til et års varighed, og sluttede 15. august, 1847, og udgifterne til dem skulle »helt og holdent bæres af personer, der besad ejendom i de af vanskeligheder ramte distrikter.«

I efteråret 1846 slog høsten fejl i mange europæiske lande. Franske og tyske regeringer og opkøbere købte store mængder korn fra Amerika og andetsteds, mens den britiske regering »holdt ud«. Fødevarerhandlere i Irland tog nu enorme priser, hvilket Trevelyan hilste velkomment i et brev til oberst Routh:

De høje priser vil have en regulerende indflydelse, eftersom intet er mere beregnet til at tiltrække forsyninger, især fra Amerika ... Giv ikke opmuntring til idéen om at forbyde eksport (fra Irland): Perfekt frihandel er den rette kurs. Man bør intet gøre for det vestlige Irland, der kunne sende priserne, allerede høje, endnu højere i vejret for folk, der, ulig indvånerne af Irlands vestkyst, må forlade sig på deres egne anstrengelser.

I december 1846 beordrede Whitehall alle kommissionsofficerer i Irland til at indstille alt salg af fødevarer. Oberst Routh tilføjede i et memo:

Selv om det kunne lade sig gøre at åbne vore lagre i øjeblikket [han vidste, at de faktisk var tomme], ville det være skadeligt for kornejerne, for så vidt som, at ekstraordinære priser i øjeblikket kan virkeliggøres.

Hvis det lyder som topmålet af statslig støtte til prismanipulation, så gentog Trevelyan det selv:

Hvis købmændene skulle begrænse sig til, hvad der under normale omstændigheder måtte anses for rimelig profit, ville knapheden blive frygteligt forværret ...

Trevelyan tilføjede, at regeringen heller ikke ville gøre noget for det nye problem – den katastrofale kendsgerning, at alle læggekartofler var blevet spist, og der var intet at plante i 1847: »I samme øjeblik man forstod, at regeringen ville tilvejebringe såsæd, ville det private initiativs pinefulde anstrengelser for at bevare et lager af såsæd blive frigivet.«

Der ville ikke blive tilvejebragt såsæd, og, som det skulle vise sig, blev kartoffelhøsten i 1847 skimmelfri, men var kun på 20 % af det normale pga. mangel på sæd og bondefamiliernes død, udmattelse eller sygdom. Denne chance blev ikke gentaget: Høsten i 1848 blev atter ødelagt af skimmel.

I januar 1847 smadrede den britiske regering cirkulære #38, som den Irske Styrelse for Offentligt Arbejde

Afrejsen.

havde udstedt, og som ville have muliggjort »familiearbejdsopgaver« under et fornuftigt nødforslag fra nogle større bønder. Det ville have betalt bondefamilier lønninger for at dyrke deres egen jord, og flere lønninger for også at arbejde med dræneringsprojekter. »Det er ganske umuligt«, skrev Trevelyan, »for mine lorders at sanktionere, at parter betales af offentlige midler for at kultivere deres egen jord«. Regeringen nedstemte også et forslag fra Lord George Bentinck i parlamentet, om en lov om jernbanebyggeri i Irland, finansieret af det britiske finansministerium.

I en samme måned rapporterede oberst Routh om Irlands fattigste sogn, Skibereen, at 50.000 pund i leje var blevet betalt i 1846; der var kun tolv jordbesiddere, alle britiske lords og riddere.

Da Sir Charles Trevelyan i 1847 beordrede afslutningen af alle statslige udgifter til »nødhjælp«, tilføjede han, »Det er hårdt for de fattige folk at blive nægtet den viden, at de lider af en ulykke fra Guds Forsyn.«

Kun Lord Clarendon, Irlands vicekonge, forblev en protesterende stemme: »Hvad skal man stille op med disse horder? At dræne dem af jordens overflade, vil du sige, lad dem dø. Men der knytter sig et vist ansvar til det.«

'De er rejst, eller er døde'

Tyfus begyndte at spredes i marts 1847. Trevelyan fik sin sekretær til at advisere alle Fattiglovsforeningerne i juli 1847:

Kommissionærerne kan ikke undlade at klage over, at kravene om rater fra mange distrikter konstant stiger, undertiden voldsomt, uden et ord til forklaring til at redegøre for det.

Hele udgiften til nødhjælp til de nødlidende og sultende ahang af de lokale »rater«, betalt af jordbesidderne. Men dette truede den spekulative boble i London, som blev opretholdt af den irske leje. Lord Montcashel fremlagde følgende tal for Overhuset: Af den årlige leje

på 13 million pund, der blev opkrævet i Irland, (et enormt beløb), betalte jordbesidderklassen årligt 10,5 mio. pund Sterling på »prioriteter og lånte penge« til banker og ejendomsspekulanter i City of London. Montcashel gjorde det klart, at en stigning i raterne, som nu blev planlagt af den britiske regering, ville suge penge fra betaling af ejendoms lånene.

Og ganske rigtigt, i sensommeren 1847 krakkede Londons finansmarkeder, da spekulatøren i leje, hvede, korn og udenlandske jernbaneaktier kollapsede.

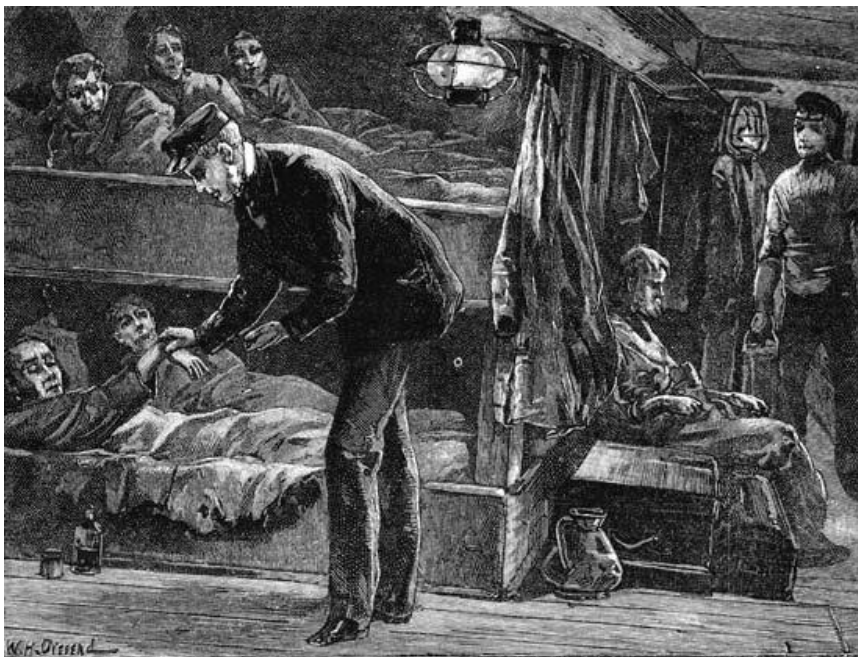
Jordbesidderne i Irland forsøgte nu at udsætte alle de lejere, de kunne, for at reducere antallet af lokale nødlidende, og derfor også jordbesiddernes rater (skat til fattighjælp). De begyndte at få ikke blot udsættelser, men også kriminelle domme for udeladelse af lejebetaling, hvilket kastede familiefædre i fængsel. Dette satte – hvilket netop var, hvad jordbesidderne havde til hensigt – omsider skub i migrationen tværs over Atlanten, der blev til en strøm af udhungrede, døende tyfus-bærere ind i Canada og dernæst New England i 1848-49.

Utroligt nok fortsatte den store eksport af fødevarer fra Irland i hele 1848 og 1849, hvilket var de år, hvor den irske befolkning faldt hastigt fra 8,2 mio. til 6 mio. gennem død og emigration (og 40 % af emigranterne døde alene under den atlantiske overfart). I november 1848 var eksporten på en enkelt dag fra Cork-sognet 147 baller bacon, 255 tønner svinekød, 5 kasser skinkekøller, 3.000 sække og tønner havre, 300 sække mel, 300 stk. kvæg, 239 stk. får, 542 kasser æg, 9.300 ankre [omkring en fjerdedel tønne] smør, og 150 kasser diverse fødevarer.

Men en inspektør for de offentlige arbejder i Cork i samme måned skrev om de offentlige »arbejderlister«: »Listerne er ubrugelige. Der er ingen, der svarer til navnene. De er rejst, eller er døde.«

1848 var det år, hvor »revolutioner« og opstande fandt sted imod de europæiske regeringer, som blev udset som mål af briterne, især Frankrig. Udenrigsminister Lord Palmerston manipulerede og styrede personligt agenterne for »Unge Europa«, der anstiftede disse opstande. En meget lille og ynkelig sådan »opstand« blev tilsyneladende forsøgt det år af bevægelsen »Unge Irland«; men i realiteten havde Lord Russell skrevet til Palmerston tre måneder tidligere og indrømmet, at dette »Unge Irland« var kontrolleret af Palmerston. »Jeg er endnu ikke parat til at vedtage, som hr. Pitt, 'modnende forholdsregler' til at fremtvinge en opstand«, skrev Russell i december 1847. Han indrømmede således samtidigt, at den Irske Opstand i 1798 var støttet og kontrolleret af daværende premierminister William Pitt, med det formål at påtvinge Irland den ødelæggende Unionslov til erstatning for den Irske Forfatning fra 1782.

Palmerston fandt endda tid til at udsætte ni skibsladninger fulde af sine lejere til Canada, i alt 2.000 personer. Da skibene indløb til New Brunswick, forårsagede de en

Scene fra et af de skibe, der fragtede nogle af de millioner af irere, der flygtede til Nordamerika under den værste hungerperiode.

storm af protester – om bord sultede børn, ældre og nødlidende, mange af dem fuldstændigt nøgne: »De måtte klædes af velgørenhed, før de med anstændighed kunne forlade skibet.« »Byen St. Johns Kommunale Råd beklager dybt, at en af Hendes Majestæts ministre, den ærværdige Lord Palmerston ... har udsat et så stort antal, og så nødlidende, af en del af sine lejere til en New Brunswick vinters hårdhed og afsavn ... uden nogen form for almindelige midler til livets opretholdelse, med nedbrudte legemer og næsten nøgne.«

Irland er aldrig kommet sig over Storbritanniens episode i det nittende århundrede med »at reducere bæredygtigheden«. I Lyndon LaRouches termer, så lykkedes det, i årene 1800-1850, britisk kolonipolitik at reducere »den potentielle befolkningstæthed« i Irland – der afhænger af dets forbrug af energi og teknologi i landbrug og industri – til langt under den faktiske irske befolkning på otte millioner i 1800. Og således forsvandt 2,5 mio. af dem; to millioner døde af sult eller sygdom; 500.000 knapt nok i live i Amerika.

Irlands sparsomme fremskridt inden for industri og landbrug i det tyvende århundrede skyldes udelukkende de nationale institutioner, som Sinn Féin-bevægelsen opbyggede 1902-1924, og som udtrykkeligt gik imod det britiske frihandelsdogme. Men atter engang, under finanskrakket i 2007-08, blev Irland indledningsvist sat tilbage, længere og hurtigere end noget andet europæisk land, pga. gældsboblerne, som de London-centrerede banker havde pustet op på irsk jord. Irlands potentielle, relative befolkningstæthed blev atter skubbet tilbage – nu til under fem millioner i Republikken – af britisk politik.

Denne artikel forekommer første gang i EIR, 3. juli 2015. Artiklen har ikke tidligere været udgivet på dansk.